

TÜRKİYE'DE SPOR AYAKKABILARINDA KARŞILAŞILAN TÜKETİCİ ŞİKÂyetLERİ VE NEDENLERİ

Doç. Dr. Mustafa Oğuz Gök

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Tekstil ve Moda Tasarımı

gokmustafaoguz@gmail.com, ORCID: [0000-0003-1269-5228](https://orcid.org/0000-0003-1269-5228)

ÖZ

Spor ayakkabılar günlük hayatta ve spor aktivitelerinde yaygın olarak kullanılan ürünler olmasına rağmen tüketiciler tarafından sıklıkla çeşitli sorunlar bildirilmektedir. Bu sorunlar arasında ayakkabıların kısa sürede yıpranması, tabanların ayrılması, dikiş hataları, rahatsız edici tasarımlar ve renk solmaları gibi kaliteyle ilgili problemler öne çıkmaktadır. Yanlış beden seçimi, yetersiz ürün bilgilendirmesi ve satış sonrası hizmetlerdeki eksiklikler de tüketici şikâyetlerinin diğer önemli nedenleri arasında yer almaktadır. Bu şikâyetlerin temel nedenleri olarak üretim süreçlerindeki kalite kontrol eksiklikleri, ucuz malzeme kullanımı, hızlı moda trendlerinin etkisi ve tüketici beklentileri ile ürün performansı arasındaki uyumsuzluklar gösterilmektedir. Ayrıca sektördeki denetim mekanizmalarının yetersizliği ve tüketici hakları konusunda bilinç düzeyinin düşük olması da bu sorunları artıran faktörlerdir. Bu çalışmada Türkiye'de spor ayakkabıları ile ilgili sıkça karşılaşılan şikâyetler, bu şikâyetlerin nedenleri ve çözüm önerileri detaylı bir şekilde incelenmiştir. Çalışma, tüketici şikâyetlerinin azaltılması için üretici firmalara daha kaliteli malzeme kullanımı, üretim süreçlerinde daha sıkı kalite kontrol önlemleri alınması ve tüketicilere daha doğru bilgilendirme yapılması gibi öneriler sunmaktadır. Çalışmada tüketicilerin de satın alma öncesinde ürünleri daha dikkatli incelemeleri ve haklarını bilmeleri gerektiği vurgulanmaktadır. Bu adımların spor ayakkabı sektöründe tüketici memnuniyetini artıracak ve sektörün genel kalitesini yükselteceği öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor Ayakkabı, Tüketici Şikâyetleri, Kalite, Üretim Hataları, Çözüm Önerileri.

JEL Kodları: I0, M0, O0

Gönderim Tarihi: 05.02.2025; Kabul Tarihi: 13.06.2025
Copyright © İstanbul Ticaret Üniversitesi Girişimcilik Dergisi

CONSUMER COMPLAINTS AND REASONS ENCOUNTERED ABOUT SPORTS SHOES IN TURKEY

ABSTRACT

Although sports shoes are widely used in daily life and sports activities, consumers frequently report various problems. Among these problems, quality-related problems such as shoes wearing out quickly, sole separation, sewing errors, disturbing designs and color fading stand out. Wrong size selection, inadequate product information and deficiencies in after-sales services are also among the other important reasons for consumer complaints. The main reasons for these complaints are lack of quality control in production processes, use of cheap materials, the effect of fast fashion trends and inconsistencies between consumer expectations and product performance. In addition, the inadequacy of control mechanisms in the sector and the low level of awareness about consumer rights are also factors that increase these problems. In this study, complaints frequently encountered about sports shoes in Turkey, the reasons for these complaints and solution suggestions were examined in detail. The study offers suggestions such as using higher quality materials, taking stricter quality control measures in production processes and providing more accurate information to consumers in order to reduce consumer complaints. The study emphasizes that consumers should examine products more carefully and know their rights before purchasing. It is anticipated that these steps will increase consumer satisfaction in the sports shoe sector and increase the overall quality of the sector.

Keywords: Sports Shoes, Consumer Complaints, Quality, Production Errors, Solution Suggestions.

JEL Codes: I0, M0, O0

1. GİRİŞ

Türkiye'de spor ayakkabı sektörü, hem üretim hem de tüketim açısından önemli bir konuma sahiptir. Ancak sektörün hızlı büyümesi ve artan rekabet ortamı, beraberinde çeşitli sorunları da getirmiştir. Tüketiciler, satın aldıkları spor ayakkabılarda sıklıkla kalite eksiklikleri, konfor yetersizlikleri ve dayanıklılık problemleri gibi şikâyetlerde bulunmaktadır. Bu durum, hem tüketici mağduriyetine yol açmakta hem de sektörün itibarı üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de spor ayakkabılarıyla ilgili en sık karşılaşılan tüketici şikâyetlerini tespit etmek, bu şikâyetlerin temel nedenlerini analiz etmek ve sektörde yaşanan sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirmektir. Çalışmada öncelikli olarak, tüketici şikâyet platformlarına yapılan başvurular incelenmiş; buna ek olarak genel şikâyetler de değerlendirmeye alınmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda, en yaygın şikâyet türleri ve bu şikâyetlerin arka planındaki nedenler belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmanın, tüketicilerin doğru ve bilinçli ürün seçimi yapmalarına katkı sağlaması; aynı zamanda sektör paydaşlarına mevcut sorunları ve çözüm yollarını göstererek daha kaliteli ürünlerin üretilmesine, Türkiye'de spor ayakkabı sektörünün gelişimine ve tüketici memnuniyetinin artırılmasına önemli ölçüde katkıda bulunması hedeflenmektedir.

2. DÜNYA AYAKKABI SEKTÖRÜNÜN GENEL DURUMU

Dünya ayakkabı üretimi küreselleşme ve tüketim alışkanlıklarındaki değişimlerle birlikte oldukça dinamik bir sektör haline gelmiştir. Üretim merkezleri, kullanılan malzemeler ve tüketici talepleri sürekli olarak değişmekte ve gelişmektedir. Dünya ayakkabı üretiminin büyük bir kısmı Asya ülkelerinde özellikle Çin, Vietnam, Endonezya ve Hindistan gibi ülkelerde gerçekleştirilmektedir. Bu ülkeler ucuz iş gücü ve yüksek üretim kapasiteleri sayesinde sektörde önemli bir konuma sahiptir. Avrupa ve Amerika gibi Batılı ülkeler ise daha çok tasarım ve marka odaklı üretime yönelmişlerdir. Bu ülkeler yüksek kaliteli ve yenilikçi tasarımlara sahip ayakkabılar üretmektedirler. Dünya ayakkabı ithalatı verileri Tablo 1'de, Dünya ayakkabı ihracatı verileri Tablo 2'de görülmektedir (Ticaret Bakanlığı, 2024).

Tablo 1. Dünya Ayakkabı İthalatı (Ticaret Bakanlığı, 2024)*Dünya Ayakkabı İthalatı (Bin ABD \$)*

ÜLKE	2020	2021	Değişim (2020-2021)	Pay (2021)
ABD	21.503.889	28.644.841	33,2%	19,7%
Almanya	12.436.734	13.334.837	7,2%	9,2%
Fransa	7.502.712	8.558.275	14,1%	5,9%
İtalya	5.909.618	7.232.931	22,4%	5,0%
Çin	5.969.970	5.905.286	-1,1%	4,1%
Hollanda	4.407.858	5.237.604	18,8%	3,6%
Birleşik Krallık	5.812.028	5.170.542	-11,0%	3,6%
Japonya	4.434.091	4.546.964	2,5%	3,1%
Belçika	4.542.242	4.531.399	-0,2%	3,1%
İspanya	3.171.201	3.761.145	18,6%	2,6%
Polonya	3.302.208	3.729.298	12,9%	2,6%
Rusya Federasyonu	2.887.266	3.655.911	26,6%	2,5%
Kore Cumhuriyeti	3.075.665	3.421.004	11,2%	2,4%
Hong Kong, Çin	2.203.076	2.427.511	10,2%	1,7%
İsviçre	2.218.668	2.328.770	5,0%	1,6%
Vietnam	1.131.940	2.143.505	89,4%	1,5%
Kanada	1.820.965	2.135.618	17,3%	1,5%
Avusturya	1.815.314	2.027.753	11,7%	1,4%
Avustralya	1.447.825	1.812.130	25,2%	1,2%
Birleşik Arap Emirlikleri	1.444.323	1.365.061	-5,5%	0,9%
DİĞER	27.759.477	33.443.823	20,5%	23,0%
GENEL TOPLAM	124.797.070	145.414.208	16,5%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

Tablo 2. Dünya Ayakkabı İhracatı (Ticaret Bakanlığı, 2024)*Dünya Ayakkabı İhracatı (Bin ABD\$)*

ÜLKE	2020	2021	Değişim (2020-2021)	Pay (2021)
Çin	38.115.076	46.053.699	20,8%	30,1%
Vietnam	17.253.936	25.246.320	46,3%	16,5%
İtalya	10.653.081	12.948.135	21,5%	8,5%
Almanya	8.268.428	9.481.073	14,7%	6,2%
Belçika	7.112.177	7.105.436	-0,1%	4,6%
Endonezya	4.804.751	6.165.241	28,3%	4,0%
Fransa	3.998.079	4.758.956	19,0%	3,1%
Hollanda	3.399.786	4.407.393	29,6%	2,9%
İspanya	2.737.911	3.176.223	16,0%	2,1%
Polonya	2.575.057	3.068.997	19,2%	2,0%
Hong Kong, Çin	2.124.390	2.372.709	11,7%	1,6%
Hindistan	1.915.122	2.337.822	22,1%	1,5%
Portekiz	1.759.542	2.041.307	16,0%	1,3%
Kamboçya	1.123.081	1.392.218	24,0%	0,9%
Bangladeş	1.018.881	1.269.145	24,6%	0,8%
Birleşik Krallık	2.184.831	1.255.694	-42,5%	0,8%
Romanya	1.042.016	1.163.865	11,7%	0,8%
ABD	1.136.086	1.147.291	1,0%	0,8%
Türkiye	829.448	1.081.892	30,4%	0,7%
Çek Cumhuriyeti	987.248	1.060.731	7,4%	0,7%
DİĞER	14.588.484	15.304.820	4,9%	10,0%
GENEL TOPLAM	127.627.411	152.838.967	19,8%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

Son yıllarda ayakkabı üretimi için sentetik malzemelerin kullanımı artmıştır. Bu malzemeler dayanıklılık, su geçirmezlik ve hafiflik gibi özelliklere sahip olmaları nedeniyle tercih edilmektedir. Tüketicilerin çevre bilinci artmasıyla birlikte deri, pamuk gibi doğal malzemelerden üretilen ayakkabılara olan ilgi de artmıştır.

Tüketiciler çevre dostu ve sürdürülebilir üretim yöntemleriyle üretilen ayakkabılara daha fazla ilgi göstermektedir. Ayak sağlığına önem veren tüketiciler konforlu ve destekleyici özelliklere sahip ayakkabılar tercih etmektedir. Akıllı ayakkabılar, spor takip sistemleri gibi teknolojik yenilikler ayakkabı sektöründe yeni trendler yaratmaktadır. Tüketiciler kendi tarzlarına uygun, özel tasarımlı ayakkabılara yönelik bir talep göstermektedir.

3. TÜRKİYE'DE AYAKKABI SEKTÖRÜNÜN GENEL DURUMU

Türkiye uzun yıllardır ayakkabı üretimi konusunda önemli bir ülke olmuştur. Hem iç pazarda hem de dünya genelinde tanınan markalara ev sahipliği yapan ülkemiz zengin bir ayakkabı üretim kültürü ve deneyimine sahiptir. Ancak sektör küresel rekabet, değişen tüketici talepleri ve teknolojik gelişmeler gibi faktörlerle sürekli olarak dönüşüm içerisinde.

Türk ayakkabı üreticileri uzun yıllardır süregelen bir el işçiliği geleneğine sahiptir. Bu, ürünlere özgün bir dokunuş ve yüksek kalite kazandırmaktadır. Ülkemizde bol miktarda bulunan kaliteli deri ayakkabı üretiminde önemli bir avantaj sağlamaktadır. Türk tasarımcılar dünya modasına yön veren özgün ve yaratıcı tasarımlar ortaya koymaktadır. Küçük ölçekli atölyelerden büyük fabrikalara kadar geniş bir üretim yelpazesi bulunması farklı taleplere hızlı cevap verebilme imkânı sunmaktadır. Türkiye özellikle Avrupa ve Orta Doğu ülkelerine önemli miktarda ayakkabı ihracatı yapmaktadır.

Asya ülkelerindeki düşük maliyetli üretim Türk ayakkabı sektörü için önemli bir rekabet oluşturmaktadır. Türk ayakkabıları geçmişte yaşanan bazı olumsuz deneyimler nedeniyle her zaman yüksek kaliteli ayakkabı üretilmeyen ülke olarak anılabilmektedir. Bazı üreticiler modern üretim teknolojilerine yeterince yatırım yapmamakta ve bu durum rekabette geri kalmalarına neden olmaktadır. Çevresel etkileri azaltan ve sürdürülebilir üretim yöntemlerine geçiş sektör için önemli bir zorluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ticaret Bakanlığının ayakkabı sektör raporlarına göre 2022 yılında ayakkabı ihracatımızın 1,3 milyon doların üzerine çıktığı, ayakkabı ithalatımızın 2022 yılında da ivmelenerek devam etmiş 962 milyon dolar değerine ulaştığı Tablo 3 ve Tablo 4'te görülmektedir (Ticaret Bakanlığı, 2024).

Tablo 3. Türkiye'nin Ayakkabı İhracatı (Ticaret Bakanlığı, 2024)***Türkiye'nin Ayakkabı İhracatı (ABD\$)***

Yıl	Değer
2011	441.246.902
2012	545.923.172
2013	723.219.481
2014	719.258.058
2015	670.432.007
2016	704.163.324
2017	765.970.181
2018	887.674.572
2019	958.237.938
2020	829.418.182
2021	1.081.828.872
2022	1.310.727.523

*Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi***Tablo 4. Türkiye'nin Ayakkabı İthalatı (Ticaret Bakanlığı, 2024)*****Türkiye'nin Ayakkabı İthalatı (ABD \$)***

YIL	Değer
2011	871.463.821
2012	863.682.220
2013	992.947.486
2014	953.894.053
2015	794.566.743
2016	734.370.656
2017	676.126.540
2018	622.793.124
2019	539.194.953
2020	498.033.231
2021	587.849.383
2022	962.009.769

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

Tüketicilerin çevre bilinci artmasıyla birlikte sürdürülebilir malzemelerin kullanımı ve üretim süreçlerinin iyileştirilmesi sektörün geleceği için kritik olacaktır. 3D baskı, akıllı malzemeler gibi teknolojilerin ayakkabı üretiminde kullanımı sektörü dönüştürecek önemli bir faktör olacaktır. Tüketicilerin kişiselleştirilmiş ürünlere olan talebi artmaktadır. Bu durum ayakkabı üretiminde de kişiye özel tasarımların öne çıkmasına neden olacaktır. Online satışların artmasıyla birlikte e-ticaret platformlarına yönelik stratejiler geliştirmek sektör için önemli hale gelmiştir.

İstanbul Türkiye'nin en büyük ayakkabı üretim merkezi olup özellikle deri ayakkabı üretimi konusunda önemli bir yere sahiptir. Konya spor ayakkabı üretimi konusunda önemli bir merkezdir. İzmir deri ve süet ayakkabı üretimi konusunda öne çıkan bir şehirdir.

4. TÜRKİYE'DE ÜRETİLEN AYAKKABI ÇEŞİTLERİ

Türkiye'de ayakkabı çeşitliliğinin oldukça fazla olduğu görülmektedir. Bu ayakkabılar sınıflandırıldığında;

1) Klasik Ayakkabılar

- Loafer: Günlük kullanıma uygun, bağciksız ve genellikle deri olan bir modeldir. Hem spor hem de klasik tarzlarda kombinlenebilir.

Resim 1. Loafer Ayakkabı (Hitz, 2025)

- Oxford: Bağcıklı, formal bir ayakkabı modelidir. Erkeklerin sıklıkla tercih ettiği bu model, iş hayatında ve özel davetlerde kullanılır.

Resim 2. Oxford Ayakkabı (Hitz, 2025)

- Derby: Oxford'a benzer ancak daha rahat bir yapıya sahip olan bir modeldir. Bağcıkları açık olarak da kullanılabilir.

Resim 3. Derby Ayakkabı (Grenson, 2025)

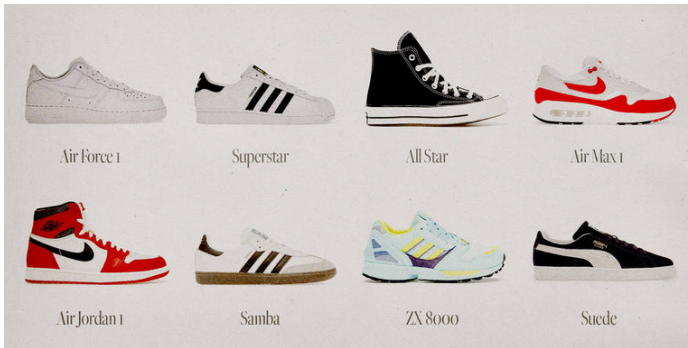
- Monk: Tokalı veya kayışlı, klasik bir erkek ayakkabısı modelidir.

Resim 4. Monk (Herring, 2025)

2) Günlük Ayakkabılar

- Sneakers: Sportif ve rahat kullanıma uygun, genellikle kumaş veya sentetik malzemelerden üretilen ayakkabılardır.

Resim 5. Sneakers (Asphaltgold, 2025)

- Babet: Düztabanlı, bağciksız ve genellikle kadınların tercih ettiği rahat bir ayakkabı modelidir.

Resim 6. Babet (Bloch, 2025)

- Espadril: Yaz aylarında tercih edilen, tabanı genellikle doğal liflerden örülmüş rahat bir ayakkabı modelidir.

Resim 7. Espadril (Soludos, 2025)

3) Özel Amaçlı Ayakkabılar

- İş Güvenliği Ayakkabıları: İnşaat, sanayi gibi alanlarda çalışanların güvenliği için özel olarak tasarlanmış dayanıklı ve koruyucu özelliklere sahip ayakkabılardır.

Resim 8. İş Güvenliği Ayakkabıları (Karam, 2025)

- Spor Ayakkabıları: Koşu, basketbol, futbol gibi farklı spor dalları için özel olarak tasarlanmış destekleyici ve performans artırıcı özelliklere sahip ayakkabılardır.

Resim 9. Spor Ayakkabıları (Abros, 2025)

- Ortopedik Ayakkabılar: Ayak sağlığı sorunları yaşayan kişiler için özel olarak tasarlanmış destekleyici ve rahat ayakkabılardır.

Resim 10. Ortopedik Ayakkabılar (ICS, 2025)

4) Geleneksel Ayakkabılar

- Çarık: Özellikle Anadolu'da yaygın olarak kullanılan deri veya kumaştan yapılmış taban kısmı ahşap olan geleneksel bir ayakkabıdır.

Resim 11. Çarık (Petek, 2025)

- Yemeni: Daha çok kadınlar tarafından kullanılan, genellikle renkli kumaşlardan yapılan ve süslü işlemlerle süslenen bir ayakkabıdır.

Resim 12. Yemeni (Little wonder seeker, 2025)

Türkiye zengin bir ayakkabı üretim kültürüne sahip bir ülkedir. Ülkemizde üretilen ayakkabılar hem geleneksel tasarımlara hem de modern trendlere uygun olarak üretilmektedir. Kaliteli malzemeler, el işçiliği ve özgün tasarımlar Türk ayakkabılarını dünya pazarında öne çıkarmaktadır.

5. TÜRKİYE'DE ÜRETİLEN SPOR AYAKKABI ÇEŞİTLERİ

Spor ayakkabılar kullanım yerlerine göre farklılıklar gösterebilmektedir. Kullanım alanlarına göre spor ayakkabılar;

1. Koşu Ayakkabıları

Koşu ayakkabılarında en önemli faktör, ayağa gelen dış kuvvetlere karşı ürünün gösterdiği dirençtir. Türk markaları farklı taban teknolojileri ve hafif

malzemeler kullanarak koşucuya özel olarak tasarlanmış modeller sunmaktadır.

Resim 13. Koşu Ayakkabısı (Lescon, 2025)

2. Basketbol Ayakkabıları

Yüksek performans gerektiren basketbol sporu için özel olarak tasarlanan bu ayakkabılar dayanıklılık, tutuş ve yan destek gibi özelliklere sahiptir.

Resim 14. Basketbol Ayakkabısı (Sportin, 2025)

3. Antrenman Ayakkabıları

Genel olarak spor salonlarında kullanılan antrenman ayakkabıları çok yönlü kullanıma uygun hafif ve esnek yapıdadır.

Resim 15. Antrenman Ayakkabısı (Underarmour, 2025)

4. Crossfit Ayakkabıları

Crossfit gibi yüksek yoğunluklu antrenmanlar için tasarlanan bu ayakkabılar hem ağırlık kaldırma hem de koşu gibi farklı aktivitelerde kullanılabilir.

Resim 16. Crossfit Ayakkabı (Korayspor, 2025)

5. Yürüyüş Ayakkabıları

Uzun yürüyüşler için ideal olan bu ayakkabılar ayakları destekler ve yorgunluğu azaltır.

Resim 17. Yürüyüş Ayakkabısı (Tozlu, 2025)

6. Günlük Spor Ayakkabıları

Günlük hayatta rahatlıkla kullanılabilen, spor ve şıklığı bir arada sunan modellerdir.

Resim 18. Günlük Spor Ayakkabı (Jump, 2025)

7. Özel Spor Dalları İçin Ayakkabılar

Tenis, futbol, voleybol gibi farklı spor dalları için özel olarak tasarlanmış ayakkabılar da Türkiye'de üretilmektedir. Bu ayakkabılar sporun gerektirdiği özelliklere uygun olarak tasarlanır.

Resim 19. Özel Spor Dalları İçin Ayakkabı (Salomon, 2025)

Türk ayakkabı üreticileri genellikle kaliteli deri, sentetik malzemeler ve doğal kauçuk gibi malzemeler kullanmaktadır. Bazı modellerde hala el işçiliği kullanılmakta olup bu da ayakkabılara özgün bir karakter kazandırmaktadır. Ürünler konforlu kullanıma uygun olarak tasarlanır. Tasarımcılar dünya modasını takip ederek modern ve şık tasarımlar ortaya koymaktadır. Yerli üretim olması sayesinde ayakkabı fiyatları daha uygundur (Polat ve Güllüdağ, 2020).

6. YÖNTEM

Bu makalede Türkiye'de spor ayakkabı sektöründe karşılaşılan tüketici şikâyetleri ve nedenleri üzerine yapılacak bir araştırmanın olası metodolojisi sunulmaktadır. Araştırma soruları olarak Türkiye'de spor ayakkabı satın alan tüketiciler hangi sorunlarla en sık karşılaşmaktadır, bu sorunların temel nedenleri nelerdir, tüketicilerin beklentileri ve ürün kalitesi arasındaki farklar nelerdir ve sektördeki aktörler bu sorunlara nasıl çözümler üretebilir soruları sorulabilir. Veri toplama yöntemleri literatür taraması yani sektör raporları, nitel veri analizi olarak sosyal medya analizleri, tüketici forumları ve bloglardaki yorumların incelenmesidir. Veri analizinde hataların toplanan verilerle olan bağlantılarının teknik açıdan incelenmesi yapılmıştır. Bulguların yorumlanması ve sonuçlandırılmasında tüketici şikâyetlerinin sınıflandırılması, nedenlerin analizi, sektörün genel durumu ve çözüm önerilerinden bahsedilmiştir. Çalışmanın önemi ve katkıları bölümünde tüketicilere doğru ürün seçimi konusunda bilgi verir, sektörün sorunlarını ortaya koyarak, iyileştirme için yol gösterir, gelecekte yapılacak araştırmalar için bir temel oluşturmaktadır.

7. SPOR AYAKKABILARINDA KARŞILAŞILAN ŞİKÂyetLER, HATALAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Spor ayakkabılar günlük hayatımızın vazgeçilmez parçalarından biri haline gelmiştir. Ancak üretim hataları, yanlış kullanım veya beklenmeyen sorunlar nedeniyle çeşitli şikâyetlere neden olabilirler. Bu şikâyetlerin başlıca nedenleri ve çözüm önerileri aşağıda detaylı olarak incelenmiştir.

Tablo 5'te şikâyetler, olası hatalar ve çözüm önerileri verilmiştir.

Tablo 5. Şikâyetler, Olası Hatalar ve Çözüm Önerileri

ŞİKÂyetLER	OLASI HATALAR	ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
Ayakkabının ayağı sıkması veya bol gelmesi Parmaklarda veya topuk bölgesinde rahatsızlık hissi Sert ve rahatsız edici iç taban	Yanlış numara veya kalıp seçimi Kalitesiz iç taban malzemesi Ayak yapısına uygun olmayan modelin tercih edilmesi	Satın almadan önce mutlaka deneme yapılmalı Ayak yapısına uygun modeller seçilmeli (düztaban, yüksek kavis vb.) Ortopedik ve destekleyici iç tabanlar tercih edilmeli
Tabanın kısa sürede aşınması Islak veya kaygan zeminlerde düşük tutunma	Düşük kaliteli malzeme kullanımı Yanlış taban tasarımı	Kaliteli kauçuk veya TPU tabanlar tercih edilmeli Kullanım amacına uygun taban yapısı seçilmeli
Dikişlerin kısa sürede sökülmesi Yapıştırma bölgelerinin ayrılması	Kalitesiz yapıştırıcı veya dikiş iplikleri Suya ve aşırı yüklerle maruz bırakma	Dayanıklı ve kaliteli markaları tercih etmek Ayakkabıyı suya ve yoğun kullanıma karşı korumak
Ayakkabının hava almaması nedeniyle aşırı terleme ve koku	Sentetik malzemelerin fazla kullanılması Yetersiz havalandırma kanalları	Nefes alabilen kumaş ve file detaylı modeller tercih edilmeli Ayakkabılar düzenli olarak havalandırılmalı

Bağcıkların çabuk çözülmesi veya kopması Fermuarların sıkışması veya bozulması	Kalitesiz bağcık veya fermuar kullanımı Yanlış bağlama teknikleri	Dayanıklı ve esnek bağcıklar kullanılmalı Fermuarlar için kayganlaştırıcı spreyleyler kullanılabilir
Su geçirmez olarak satılan ayakkabıların su sızdırması	Kalitesiz su geçirmez kaplama veya dikiş hataları Yanlış kullanım (uzun süre suya maruz kalma)	Gerçek su geçirmez malzemeden yapılan modeller tercih edilmeli Su geçirmez spreyleyler ile ek koruma sağlanmalı
Ayakkabının hareket kabiliyetini kısıtlayacak kadar ağır olması	Kalın ve ağır malzemelerin kullanılması.	Hafif malzemelerden üretilmiş ayakkabılar tercih edin. Koşu veya yürüyüş gibi aktiviteler için özel olarak tasarlanmış hafif modelleri seçin.
Ayakkabının zamanla şeklini kaybetmesi veya burun kısmının ezilmesi.	Yanlış depolama veya kalitesiz malzeme kullanımı.	Ayakkabıları düzgün bir şekilde saklayın ve içlerini destekleyici malzemelerle doldurun. Kaliteli malzemelerden yapılmış ayakkabılar tercih edin.
Ayakkabının renginin solması veya lekelenmesi.	Güneş ışığına maruz kalma, kimyasal temas veya yanlış temizleme yöntemleri.	Ayakkabıları direkt güneş ışığında bırakmayın. Üreticinin önerdiği temizleme yöntemlerini kullanın. Renk solmasını önlemek için koruyucu spreyleyler kullanın.

Ayakkabının ayağı sıkması veya bol gelmesi, parmaklarda veya topuk bölgesinde rahatsızlık hissi, sert ve rahatsız edici iç taban şikâyeti: Yanlış numara veya kalıp seçiminden, kalitesiz iç taban malzemesi kullanımından ve ayak yapısına uygun olmayan modelin tercih edilmesinden kaynaklanabilmektedir.

Resim 20. Ayakkabının Ayağı Sıkması veya Bol Gelmesi, Parmaklarda veya Topuk Bölgesinde Rahatsızlık Hissi, Sert ve Rahatsız Edici İç Taban Şikâyeti (Şikayetvar, 2025)

Satın almadan önce mutlaka deneme yaparak, ayak yapısına uygun modeller seçerek (düztaban, yüksek kavis vb.) ve ortopedik-destekleyici iç tabanlar tercih edilerek bu probleme uygun çözüm önerileri oluşturulabilir.

Tabanın kısa sürede aşınması, ıslak veya kaygan zeminlerde düşük tutunma şikâyeti: Düşük kaliteli malzeme kullanımı ve yanlış taban tasarımından kaynaklanabilmektedir.

Resim 21. Tabanın Kısa Sürede Aşınması, Islak veya Kaygan Zeminlerde Düşük Tutunma (Sabomar, 2025)

Kaliteli kauçuk veya poliüretandan yapılmış bir plastik sınıfı olan termoplastik poliüretan (TPU) tabanlar tercih ederek ve kullanım amacına uygun taban yapısı seçimi yaparak bu probleme uygun çözümle olabilir.

Dikişlerin kısa sürede sökülmesi ve yapıştırma bölgelerinin ayrılması şikâyeti: Kalitesiz yapıştırıcı veya dikiş ipliklerinin kullanılması, suya ve aşırı yüklere maruz bırakma hatalarından dolayı gerçekleşebilmektedir.

Resim 22. Dikişlerin Kısa Sürede Sökülmesi ve Yapıştırma Bölgelerinin Ayrılması (Şikayetvar, 2025)

Dayanıklı ve kaliteli markaları tercih ederek ve ayakkabıyı suya ve yoğun kullanıma karşı koruyarak bu probleme uygun çözüm olabilir.

Ayakkabının hava almaması nedeniyle aşırı terleme ve koku şikâyeti: Sentetik malzemelerin fazla kullanılması ve yetersiz havalandırma kanallarının olması bu hatanın sebepleri arasındadır.

Resim 23. Ayakkabının Hava Almaması Nedeniyle Aşırı Terleme ve Koku (Nevzatonay, 2025)

Ayakkabılar düzenli havalandırılmalı ve nefes alabilen, file detaylı modeller tercih edilmelidir.

Bağcıkların çabuk çözülmesi veya kopması ve fermuarların sıkışması veya bozulması şikâyeti: Kalitesiz bağcık veya fermuar kullanılması ve yanlış bağlama teknikleri nedeniyle bu sorunlar oluşabilmektedir.

Resim 24. Bağcıkların Çabuk Çözülmesi veya Kopması ve Fermuarların Sıkışması veya Bozulması (Şikayetvar, 2025)

Dayanıklı ve esnek bağcıklar kullanarak ve fermuarlar için kayganlaştırıcı spreyler kullanılarak bu probleme uygun çözüm olabilir.

Su geçirmez olarak satılan ayakkabıların su sızdırması şikâyeti: Kalitesiz su geçirmez kaplama veya dikiş hataları bunlara neden olabilmektedir. Yanlış kullanım (uzun süre suya maruz kalma) da bu hataların nedenleri arasındadır.

Resim 25. Su Geçirmez Olarak Satılan Ayakkabıların Su Sızdırması (Şikayetvar, 2025)

Su geçirmez malzemeden yapılan modeller tercih edilebilir yada spreyler ile ek koruma sağlanabilir.

Ayakkabının hareket kabiliyetini kısıtlayacak kadar ağır olması şikâyeti: Kalın ve ağır malzemelerin kullanılmasından kaynaklanabilmektedir.

Resim 26. Ayakkabının Hareket Kabiliyetini Kısıtlayacak Kadar Ağır Olması (Tahiröğüt, 2025)

Hafif malzemelerden üretilmiş ayakkabılar tercih edilerek, koşu veya yürüyüş gibi aktiviteler için özel olarak tasarlanmış hafif modeller seçilebilir.

Ayakkabının zamanla şeklini kaybetmesi veya burun kısmının ezilmesi şikâyeti: Yanlış depolamanın yapılması veya kalitesiz malzeme kullanımı bu hataya neden olabilmektedir.

Resim 27. Ayakkabının Zamanla Şeklini Kaybetmesi veya Burun Kısımının Ezilmesi (Gon, 2025)

Ayakkabılar düzgün bir şekilde saklanmalı ve içleri destekleyici malzemelerle doldurulmalıdır. Kaliteli malzemelerden yapılmış ayakkabılar tercih edilebilir.

Ayakkabının renginin solması veya lekelenmesi şikâyeti: Güneş ışığına maruz kalması, kimyasal temas veya yanlış temizleme yöntemleri nedeniyle bu hata ortaya çıkabilmektedir.

**Resim 28. Ayakkabının Renginin Solması veya Lekelenmesi
(Şikayetvar, 2025)**

Ayakkabıları direkt güneş ışığında bırakmamak, üreticinin önerdiği temizleme yöntemlerini kullanmak ve renk solmasını önlemek için koruyucu spreyler kullanılabilir.

7. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada Türkiye'de spor ayakkabı sektöründe sıkça karşılaşılan tüketici şikâyetleri ve bu şikâyetlerin altında yatan nedenler detaylı bir şekilde incelenmiştir. Farklı kaynaklardan yararlanarak elde edilen veriler tüketicilerin özellikle ürün kalitesi, konfor ve dayanıklılık konularında sorun yaşadıklarını göstermektedir.

Elde edilen verilere göre malzemelerin kalitesizliği, işçilik hataları ve dayanıklılık sorunları en sık karşılaşılan şikâyetler arasında yer almaktadır. Yanlış numara seçimi, desteksiz tabanlar ve dar kalıplar ayaklarda ağrı ve rahatsızlıklara neden olmaktadır. Bazı ayakkabılar ayak sağlığını olumsuz etkileyebilecek deformasyonlara ve yaralanmalara neden olabilmektedir. Kalitesiz malzemeler ve yanlış kullanım nedeniyle ayakkabılar kısa sürede deforme olmakta ve kullanılamaz hale gelmektedir.

Kalite kontrol mekanizmalarının güçlendirilmesi, standartlara uygun üretim, tüketici bilgilendirmesi ve sürdürülebilir üretim yöntemlerine geçiş gibi adımlar atılması gerekmektedir. Güvenilir markaları tercih etme, ayakkabıyı deneyerek alma, garanti belgesini saklama ve ayak sağlığına dikkat etme gibi önlemler almaları önerilmektedir. Sektörün daha düzenli ve şeffaf hale gelmesi için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması ve sektör temsilcilerinin ortak çalışmaları desteklenmelidir.

Türkiye'de spor ayakkabı sektöründe tüketici memnuniyetsizliğine yol açan birçok sorun bulunmaktadır. Bu sorunların çözümü için hem üreticilerin hem

de tüketicilerin duyarlı olması gerekmektedir. Kaliteli, konforlu ve dayanıklı ürünlerin üretimi ve tüketicilerin bilinçli seçimleri sektörün daha sağlıklı bir şekilde gelişmesine katkı sağlayacaktır. Bu çalışmanın hem tüketicilere daha bilinçli kararlar vermeleri konusunda yardımcı olması hem de sektör paydaşlarına mevcut sorunları ve çözüm yollarını göstermesi beklenmektedir.

KAYNAKÇA

- Abros. (2025, Ocak 1). Interceptor-3 Hafif Kaymaz Spor Ayakkabıları Erkekler İçin. <https://abrosshoes.com/products/interceptor-3-lightweight-anti-skid-sports-shoes-for-men>
- Asphaltgold. (2025, Ocak 15). Vintage spor ayakkabılara olan hayranlık: Onlar hakkında bilmeniz gereken her şey. <https://www.asphaltgold.com/en/blogs/allgemein/vintage-sneaker>
- Bloch. (2025, Ocak 15). Ladies Dansoft Leather Ballet Shoes. <https://us.blochworld.com/products/ladies-dansoft-leather-ballet-shoes-pink-leather>
- Gon. (2025, Ocak 27). Ayakkabı Kırışıklığı Nasıl Giderilir? https://www.gon.com.tr/blog/icerik/ayakkabi-kirisikligi-nasil-giderilir?srltid=AfmBOooR1bl4X90ofK4JFE4e46Z9-3IHwmW2WklS1Nppra_joUeu7Kzu
- Grenson. (2025, Ocak 13). Eric. <https://www.grenson.com/eric-mens-derby-shoes-in-black-leather/?setCurrencyId=3>
- Herring. (2025, Ocak 15). Shakespeare double monk shoes. https://www.herringshoes.co.uk/herring/shakespeare_double-monk-shoes/rosewood-calf
- Hitz ayakkabıları. (2025, Ocak 10). Hitz Men's Black Leather Slip-On Comfort Loafer Shoes. <https://hitz.co.in/products/hitz8552-black-leather-casual-slip-on-shoes-for-mens>
- Hitz ayakkabıları. (2025, Ocak 12). Hitz Men's Black Leather Slip-On Comfort Loafer Shoes. <https://hitz.co.in/products/hitz8552-black-leather-casual-slip-on-shoes-for-mens>
- ICS. (2025, Ocak 20). InStride Men's Newport 6010 Comfort Walking Shoe. <https://www.innovateistore.com/store/p/1326-InStride-Shoes-Newport-6010-Men-s-Comfort-Therapeutic-Shoe-Athletic-Walking-Shoe-Medium-X-Wide-Extra-Depth-for-Orthotics.aspx>
- Jump. (2025, Ocak 26). Cırtlı Gri - Mavi Üniseks Çocuk Sneaker Günlük Spor Ayakkabı. <https://www.jump.com.tr/jump-29605-gri-mavi-uniseks-cocuk-sneaker-gunluk-spor-ayakkabi>
- Karam. (2025 Ocak 18). Buff Black Grain Leather Safety Shoes. <https://karamonline.com/buff-black-grain-leather-safety-shoes-fs232bl-swsamn>

- Korayspor. (2025, Ocak 25). Reebok Ayakkabı Günlük R Crossfit Nano 5.0. <https://www.korayspor.com/reebok-ayakkabi-gunluk-r-crossfit-nano-5-0-v65892/>
- Lescon. (2025, Ocak 23). Felix Erkek Profesyonel Koşu Ayakkabı. <https://www.lescon.com.tr/felix-erkek-profesyonel-kosu-ayakkabigri/>
- Little wonder seeker. (2025, Ocak 21). Türk Yemen Deri Ayakkabı. <https://littlewonderseeker.com.au/products/turkish-yemeni-leather-shoes?variant=41356007702682>
- Nevzatonay. (2025, Ocak 3). Ayakkabı Kokusu Neden Oluşur? Ayakkabı Kokusunu Gidermek İçin Ne Yapılmalıdır? <https://www.nevzatonay.com/blog/icerik/ayakkabi-kokusu-neden-olusur>
- Petek. (2025, Ocak 19). Çarık. <https://www.petektradingco.com/shop/p/carik>
- Polat, C. ve Güllüdağ, N. (2020). Türk Kültüründe Geleneksel Ayakkabı Sanatı. Hiperyayın. İstanbul.
- Sabomar. (2025, Ocak 1). Ayakkabı tabanları neden parçalanır? <https://www.sabomar.com/blog/ayakkabi-tabani-neden-parcalanir>
- Salomon. (2025, Ocak 19). Spor Antrenmanlarına Özel Koşu Ayakkabısı Çeşitleri. <https://www.salomon.com.tr/blog/icerik/spor-antrenmanlarina-ozel-kosu-ayakkabisi-cesitleri>
- Soludos. (2025, Ocak 18). The Original Espadrille. https://soludos.com/products/soludos-womens-original_espadrille-dali_core-rioja_red
- Sportinn. (2025, Ocak 14). Giannis Immortality 4 Erkek Basketbol Ayakkabısı. <https://www.sportinn.com.tr/nike-giannis-immortality-4-erkek-basketbol-ayakkabisi-fq3680-500>
- Şikayetvar. (2025, Ocak 2). Converse Ayakkabılarımdaki Taban Açılması Ve Dikiş Sökülmesi. <https://www.sikayetvar.com/converse/converse-ayakkabilarimdaki-taban-acilmasi-ve-dikis-sokulmesi>
- Şikayetvar. (2025, Ocak 3). Wunder Bağcık Yerinin Kopması Ve Altının Aşınması! <https://www.sikayetvar.com/wunder/wunder-bagcik-yerinin-kopmasi-ve-altinin-asinmasi-video>
- Şikayetvar. (2025, Ocak 15). Skechers Su Geçirmez Diye Satılan Ayakkabının Ayağı Sırılsıklam Etmesi. <https://www.sikayetvar.com/skechers/skechers-su-gecirmez-diye-satilan-ayakkabinin-ayagimi-sirilsiklam-etmesi>
- Şikayetvar. (2025, Ocak 18). Kaliteli Sandığımız Ayakkabı Hayal Kırıklığı Yarattı. <https://www.sikayetvar.com/skechers/renk>
- Şikayetvar. (2025, Ocak 25). Ayakkabı ayağıma vuruyor. <https://www.sikayetvar.com/ayakkabi-ayagima-vuruyor>

- Tahiröğüt. (2025, Ocak 14). 4 santimi aşmayın!
<https://www.tahirogut.com/blog/bilgilendirme/4-santimi-asmayin>
- Ticaret Bakanlığı. (2024). Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü Ayakkabı Sektör Raporu.
<https://ticaret.gov.tr/data/5b87000813b8761450e18d7b/Ayakkab%C4%B1%20Sekt%C3%B6r%20Raporu%202022.pdf>
- Tozlu. (2025, Ocak 25). Kadın Aqua Yürüyüş Ayakkabısı.
<https://www.tozlu.com/kadin-aqua-yuruyus-ayakkabisi-1225902>
- Underarmour. (2025, Ocak 14). Erkek UA Charged Focus Antrenman Ayakkabısı. <https://www.underarmour.com.tr/erkek-ua-charged-focus-antrenman-ayakkabisi-gri/>